

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 117

Częstochowa, sobota 18 maja 1946 r.

Rok II.

Na marginesie PPOK

O własnych siłach

Rząd nasz ma przed sobą dwa równorzędne olbrzymie zadania. Jedno — to gruntowna przebudowa socjalna pod hasłem sprawiedliwości społecznej, drugie — odbudowa kultury i gospodarki zniszczonego przez Niemców kraju. Otóż, o ile rozwiązanie pierwszego z tych zadań wymaga ostrego pogotowia serc i mózgow oraz nieustępliwości w uchwalaniu reform społecznych, o tyle drugie — odbudowa kraju — może być rozwiązane li tylko przy pomocy odpowiednich, przeznaczonych na ten cel środków materialnych.

Środki te muszą być równie olbrzymie, jak olbrzymie jest dzieło odbudowy kraju. Miara wielkości tego dzieła są przede wszystkim straty, jakie poniosła Polska w czasie wojny i okupacji hitlerowskiej. Jeżeli weźmiemy w rachubę zniszczenie maszyn, budynków i urządzeń komunikacyjnych spowodowane nalotami i działaniami wojennymi, zniszczenie Warszawy, masowy wywóz do Niemiec publicznego i prywatnego mienia, zniszczenie i wywóz książek i najcenniejszych dzieł sztuki, dewastacje lasów, wywóz i wymordowanie milionów Polaków, co oczywiście musiało odbić się na wydajności polskiej produkcji rolnej i przemysłowej, — to według dotychczasowych obliczeń straty wojenne Polski sięgają 100 miliardów przedwojennych złotych!

Ażeby to wszystko wyrównać, naprawić, odbudować, trzeba by mieć w tej chwili do dyspozycji fundusze znacznie większe od podanej tutaj, globalnej sumy strat wojennych Polski, koszty odbudowy bowiem przewyższają zawsze nominalną wartość tego, co zostało zniszczone.

Ale skąd wziąć, jak zdobyć tak olbrzymią sumę? Czy w ogóle możliwe jest realizowanie odbudowy kraju na wszystkich odcinkach równocześnie? I czy było by to w naszych warunkach pożądane?

Postaramy się odpowiedzieć pokrótce na te pytania.

Jeżeli chodzi o pomoc ze strony państw sojuszników i tych, które wyszły obroną ręką z tej wojny, to Polska, jako kraj wydany na pierwszy ogień napaści hitlerowskiego wroga, Polska, jako kraj, gdzie najdłużej trwała niszczycielska okupacja, podsycona jadłem wyjątkowej nienawiści do Polaków, Polska, przeznaczona z góry do całkowitego wyplenienia jej autochtonów na „Lebensraum“ dla „narodu panów“ — Polska wreszcie nieugięta, bezkompromisowa, stawiająca bohaterki opór nawale germańskiego barbarzyństwa, — ta Polska ma pełne prawo do pomocy ze strony całego demokratycznego świata teraz, gdy na stałe czas pokoju i odbudowy.

I rzeczywiście pomoc ta ze strony narodów zjednoczonych istnieje i nie dala długo na siebie czekać. Niestety, pomoc ta nie jest w stanie zaspokoić nawet najbardziej palących potrzeb kraju. Wierzymy, że smutnienie świata weźmie kiedyś górę nad zmoją międzynarodowych kapitalistów, którzy cychają już, by uczynić dla siebie z Polski teren wyżyski i eksploatacji. Kiedy jednak to zwycięstwo sumienia świata nastąpi, nie wiemy, a wyczekiwania czegoś takiego było by zbrodnia wobec potrzeb życia codziennego, domagających się na gwałt natychmiastowego zaspokojenia. Wierzymy, że narody zjednoczone podadzą Polsce rękę, by wydzwignąć ją z wilczego dołu powojennej ruiny, ale w obecnych warunkach nie wolno nam oglądać się na pomoc z zewnątrz. Sami, o własnych siłach musimy znaleźć środki niezbędne dla dokonania odbudowy kraju.

Nie znajdziemy ich od razu w całości, to pewne. Kolosalne zniszczenia we wszystkich dziedzinach naszego życia, wymagają kolosalnych inwestycji, niezbędnych dla ich całkowitej naprawy. Ale wśród tych zniszczeń są przecież i takie, które nie paraliżują doraźnie biegu naszego codziennego życia, i takie, których dalsze trwanie za graża po prostu porządkowi społecznemu w państwie. Otóż ta różnorodność i niejednakowa ważność zniszczeń wojennych pozwala ustalić pewną hierarchię potrzeb naszego kraju i podzielić według niej cały front odbudowy na odcinki od najbardziej do najmniej zagrożonych z punktu widzenia całokształtu naszego powojennego życia.

Szybkimi krokami zbliża się obecnie okres budowlany. Musimy go wykorzystać. Odbudowa zburzonych masowo osiedli ludzkich, odbudowa stolicy to jedna z pierwszych potrzeb kraju. Muszą się znaleźć na ten cel fundusze. Skoro nie możemy spodziewać się ich od zagranicy, musimy znaleźć je u siebie.

Aby tego dokonać Rząd Jedności Narodu

Ostatnie posiedzenia czterech ministrów

Dziś podpisany będzie rozejm z Włochami

PARYŻ (PAP). — Po przyjęciu wniosku sekretarza stanu Byrnasa, dotyczącego rewizji układu o zawieszeniu broni z Włochami, ministrowie spraw zagranicznych 4 mocarstw postanowili odroczyć posiedzenie do 15 czerwca. Ministrowie 4 mocarstw położyli swoje podpisy pod zrewidowanym tekstem rozejmu z Włochami, który następnie będzie podpisany przez premiera włoskiego de Gaspari i naczelnego dowódcę wojsk sojusznicznych okręgu śródziemnomorskiego generała Morgana. Obecne warunki rozejmu z Włochami dają demokratycznym Włochom znacznie większą swobodę gospodarczą i polityczną, niż pierwszy układ o zawieszeniu broni.

Minister Mołotow sprzeciwił się umieszczeniu sprawy austriackiej na porządku obrad Rady ministrów spraw zagranicznych gdyż dotyczyłaby nie opracowane jeszcze 5 traktatów pokojowych, dla których zwołano obecną konferencję. W sprawie odszkodowań wojennych od Włoch komisja ekspertów, na czele której stoi przedstawiciel Związku Radzieckiego wiceminister Dekanozow, nie osiągnęła porozumienia.

Zagadnienie to zostało z powrotem przekazane zastępcom ministrów spraw zagranicznych do dalszego opracowania. Przed zakończeniem obrad minister Bevin podał do wiadomości, iż wpłynął na to rząd grecki, żądając zwrotu od Albanii północnej części Epiru. Ministrowie postanowili sprawę tę rozpatrzyć na następnej sesji konferencji dnia 15 czerwca. Minister Mołotow oświadczył, iż otrzymał memorandum, w którym rząd Czechosłowacji przedstawił swoje pretensje do Węgier.

MOSKWA (PAP). — Specjalny korespondent Agencji Tass donosi z Paryża, iż w sprawie odszkodowań wojennych zaznaczyły się poważne różnice. Sprawozdanie z komitetu rzeczoznawców przekazano do opracowania zastępcom ministrów spraw zagranicznych. Dziennik New York Herald Tribune w wydaniu paryskim zamieścił pełny tekst propozycji sekretarza stanu Byrnasa. Niektóre z nich przyjęto bez sprzeciwu. W związku ze zwołaniem konferencji pokojowej na dzień 1 czy też 15 lipca, delegacja radziecka oświadczyła iż przed rozpoczęciem konferencji pokojowej, Rada Mini-

strów spraw zagranicznych, zgodnie z postanowieniami moskiewskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych z grudnia 1945 r. musi dojść do porozumienia w sprawie projektów traktatów pokojowych. Przedstawiciele Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych natomiast wyrazili zdanie, iż konferencja pokojowa winna być zwołana niezależnie od tego, czy tekst traktatów pokojowych zostanie uzgodniony czy też nie. Minister Mołotow pragnął wiedzieć jaka wobec tego, treść umów pokojowych będzie przedstawiona konferencji do rozpatrzenia.

Minister Byrnas i Bevin wyrazili opinię, że należy przedstawić projekty opracowane przez rozmaite delegacje z zaznaczeniem, iż nie osiągnięto porozumienia, co do nie których punktów. W dłuższej dyskusji postanowiono, iż data zwołania konferencji pokojowej zostanie ostatecznie ustalona podczas następnej konferencji ministrów spraw zagranicznych, która rozpocznie się 15 czerwca. W sprawie umieszczenia sprawy traktatu pokojowego z Austrią na porządku obrad następnej konferencji ministrów spraw zagranicznych minister Mołotow oświadczył, iż Związek Radziecki jest zupełnie nieprzygotowany do rozpatrzenia tego zagadnienia. Wobec tego, iż żadna z delegacji nie przystąpiła jeszcze do opracowania tekstu traktatu pokojowego z Austrią, powstałyby tylko dodatkowe trudności w przygotowaniu konferencji pokojowej. Podczas przerwy w pracach konferencji zastępcy ministrów pozostaną w Paryżu, aby opracować przekazane im zagadnienia.

Rada Bezpieczeństwa obraduje

NOWY JORK. — Rada Bezpieczeństwa wznowiła swoje obrady. Pierwsze posiedzenie odbyło się wczoraj wieczorem. Wzwał w nim udział delegat radziecki Gromyko. **Przedmiotem obrad było sprawozdanie komisji ekspertów do spraw proceduralnych.** Delegat radziecki wysunął wniosek, aby zaproponowany przez komisję ekspertów regulamin podzielić na dwie lub trzy części tak, aby każdy delegat mógł głosować tylko za tymi projektami, które mu odpowiadają. **Rada zatwierdziła 13 spośród przedstawionych jej 30 artykułów przepisów proceduralnych.**

Dłuższa dyskusja toczyła się nad sprawą przyjmowania nowych członków. Wyczerpujące przemówienie na ten temat wygłosił delegat australijski, który sprzeciwił się propozycji, aby kandydatury do ONZ zatwierdzała Rada Bezpieczeństwa, uważając, że o przyjęciu nowych członków do Organizacji powinno decydować przede wszystkim Zgromadzenie Generalne.

Niespodzianką na wczorajszym posiedzeniu było wystąpienie przewodniczącego obrad delegata egipskiego Afifi Paszy. — Wyraził on ubolewanie, że **Rada Bezpieczeństwa nie spełnia dotychczas w dostatecznej mierze swoich zadań.** Rada Bezpieczeństwa nie spełnia w tej chwili jeszcze

roli rzeczywistego narzędzia trwałego pokoju. Delegat egipski powiedział, że **nie ma takich rozbieżności gospodarczych czy politycznych pomiędzy państwami, których nie dałoby się usunąć w drodze rzeczowej dyskusji.**

Afifi Pasza oświadczył, że **jak dotychczas ludzkość jest rozczarowana, ponieważ nie widzi jeszcze wprowadzania w życie tych ideałów, o które podczas tej wojny walczyła.**

Na dzisiejszym posiedzeniu Rada Bezpieczeństwa będzie rozpatrywała wniosek Stanów Zjednoczonych, aby sprawę przyjęcia Albanii do ONZ, wysuniętą podczas sesji sierpniowej, przekazać specjalnej podkomisji.

NORWEGIA DEKLARUJE UDZIAŁ W SIŁACH ZBROJNYCH ONZ

SZTOKHOLM (PAP). — Z Oslo donoszą, że minister spraw zagranicznych Norwegii oświadczył we wtorek norweskiej agencji telegraficznej, iż Norwegia jest przygotowana na wystawienie takiej ilości wojska dla ONZ i na takich warunkach, jakie są przewidziane w Karcie Narodów Zjednoczonych.

Prezydent Barrio o nowej Hiszpanii

PARYŻ (PAP). — Martinez Barrio, prezydent Hiszpanii republikańskiej, udzielił wywiadu przedstawicielowi „Cite Soir“, w którym oświadczył, że rząd republikański, składający się ze wszystkich partji, od prawicy republikańskiej po skrajną lewicę oraz partie polityczne są całkowicie zgodne w 3-ch następujących punktach:

- 1) odzyskanie terytorium narodziłego i przywrócenie republiki;
- 2) zapewnienie ładu i poszanowanie praw republikańskich;
- 3) zaciągnięcie drogi demokratycznej opinii kraju, w celu ustalenia formy ustroju, jakiego sobie ten kraj życzy.

Zapytany o cele podróży do Ameryki premiera Giralda prezydent oświadczył, iż ma on przede wszystkim złożyć ONZ sprawozdanie o sytuacji w Hiszpanii. W tym samym numerze „Cite Soir“ zamieszczono artykuł, w którym, nawiązując do oskarżenia pod adresem Franco, jakie ma złożyć przed ONZ premier Giralda, zwraca uwagę

na specjalny charakter sprawy hiszpańskiej, który, jego zdaniem, znajduje wyraz w memorandum. Sprawa hiszpańska, zdaniem dziennika, jest międzynarodowa i powinna być uregulowana w trybie międzynarodowym. Dyktatura Franco otacza opieką resztki faszyzmu europejskiego, co może wywołać stan wzburzenia i niepewność w Europie. Wreszcie obecny reżim w Hiszpanii prowadzi kampanię antyfrancuską i używa swej armii w sile 840.000 ludzi dla celów prowokacji i terroru.

POLITYKA NACJONALISTYCZNA RZĄDU PORTUGALSKIEGO

LONDYN (PAP). — Członek Izby Gmin, deputowany konserwatywny Parkes, zwrócił uwagę wiceministra spraw zagranicznych Mac Neila, iż rząd portugalski prowadzi skrajnie nacjonalistyczną politykę w swoich koloniach. Nie pozwala on również swym obywatelom należeć do związków zawodowych innych państw.

widzenia nieświadomionej jednostki może wydawać się dzisiaj li tylko wyrzeczeniem się i ubytkiem materialnym, zostanie jej niezadługo stokrotnie zwrócone przez ogólną poprawę sytuacji gospodarczej. A wiadomo, że w Polsce Demokratycznej każda poprawa wykorzystywana będzie dla podniesienia poziomu życia klas pracujących: robotnika, pracownika i chłopca.

Przodowaliśmy w walce z faszyzmem hitlerowskim, teraz kolej na przodowanie w dziele odbudowy, do którego stajemy o własnych siłach.

dowej ogłosił obecnie rozpoczęcie subskrypcji Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju. Rząd zrobił swoje. Od ogółu obywateli polskich zależy teraz zgromadzenie funduszu, który puszczony racjonalnie w obieg od razu ożywi nasze życie gospodarcze, po budzi inicjatywę.

Ruszy z martwego punktu przemysł budowlany a za nim cały szereg przemysłów od niego uzależnionych. Usprawni się obieg towarów. Wzrośnie ilość produktów na rynku. Wzrośnie dochód społeczny.

Subskrybowania PPOK, które z punktu

Międzynarodowa konferencja socjalistyczna

LONDYN (SAP). — W dniu 25 maja odbędzie się w Anglii, w miejscowości Clacton on Sea socjalistyczna konferencja międzynarodowa, w której weźną udział delegaci partji socjalistycznych z następujących państw: Francji, Wielkiej Brytanii, Belgii, Holandii, Norwegii, Danii, Szwecji, Finlandii, Polski, Czechosłowacji, Austrii, Węgier, Włoch i Szwajcarii. Na konferencję przyjadą również delegaci Partii Pracy z dominiów brytyjskich.

Inicjatorką konferencji w Clacton on Sea jest brytyjska Partia Pracy, która też rozesłała zaproszenia. Partia Pracy nie zaprosiła socjalistycznych partji, których kierownictwa znajdują się na emigracji, jak np. hiszpańska partia socjalistyczna oraz partji robotnych na dwa zwalczające się odłamy (np. w Rumunii, Bułgarii). Nie zostali również zaproszeni socjal-demokraci niemieccy.

Partia Pracy zamierza wystąpić z inicjatywą utworzenia Biura Koordynacyjnego dla wymiany informacji oraz ustalenia ewentualnych wspólnych wystąpień.

OKUPACJA KOLONII, BONN I AKWIZGRANU PRZEZ WOJSKA BELGIJSKIE

LONDYN (PAP). — Jak donosi agencja brytyjska w Niemczech z Hamburga, wojska belgijskie objęły belgijską strefę okupacyjną w Niemczech, do której należą Kolonia, Bonn i Akwizgran. Wojska belgijskie pozostają jednak pod komendą dowództwa grupy armii brytyjskiej Renu.

Zawieszenie zarządów PSL w Grócu i Włoszczowej

WARSZAWA (PAP). — Rada Ministrów na posiedzeniu dnia 16 maja b. r. zatwierdziła decyzję Ministra Bezpieczeństwa Publicznego o odwołaniu zarządów powiatowych Polskiego Stronnictwa Ludowego w Grócu i we Włoszczowej.

POMNIK STEFANA JARACZA

WARSZAWA (AZ, tel. od wł. koresp.) — Odsłonięcie pierwszego pomnika Stefana Jaracza odbędzie się 9 czerwca b. r. w Olsztynie. Pomnik dłuta artysty rzeźbiarza Kubińskiego został zainicjowany przez dyrekcję teatru olsztyńskiego. Miejsce dla pomnika wybrano po środku skweru, naprzeciwko gmachu teatru.

Przygotowania do referendum w toku

Wywiad z gen. komisarzem głosowania ludowego wiceprezydentem Barcikowskim

WARSZAWA (SAP). — Jak doniosła SAP uchwałą Prezydium KRN na stanowisko Generalnego Komisarza głosowania ludowego powołany został pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i członek Prezydium KRN ob. Wacław Barcikowski. Na zastępcę Generalnego Komisarza głosowania ludowego powołany został tow. Baranowski Feliks. Po ogłoszeniu komunikatu KRN przedstawiciel Socjalistycznej Agencji Prasowej przeprowadził rozmowę z Generalnym Komisarzem głosowania ludowego wiceprezydentem Barcikowskim. Wiceprezydent Barcikowski wrócił akurat z lustracji Górnego i Dolnego Śląska gdzie przyspieszał usprawnienie prac Wojewódzkich i Powiatowych Rad Narodowych. O powołaniu go na stanowisko Generalnego Komisarza głosowania ludowego dowiedział się wiceprezydent Barcikowski po powrocie do Warszawy.

Czy może nam obywatel prezydent udzielić kilku informacji związanych z przygotowaniem do przeprowadzenia głosowania ludowego.

„Przygotowania są już rozpoczęte. W niedziele otwarty został kilkudniowy kurs instruktorów, którzy będą przeprowadzali akcje przygotowawcze w terenie. W najbliższym czasie utworzy się jeszcze dwa kursy obejmujące kilkuset kandydatów. Kandydatów na kursy powołują Wojewódzkie Rady Narodowe. W ten sposób będziemy mogli w krótkim czasie wysłać w teren odpowiednio specjalnie przeszkolone si-

ły instruktorskie, co jest bardzo ważne z uwagi na to, że Rady Narodowe nie wszędzie jeszcze należycie funkcjonują. W najbliższych dniach ukażą się dwa komentarze do ustawy o głosowaniu ludowym, opracowane przez prawników, które będą mogły służyć jako instrukcje dla czynników przeprowadzających głosowanie i dla głosujących. Ordynacja głosowania ludowego jest zresztą całkiem prostą. Jedyną trudność stanowi może konieczność tworzenia wielkiej ilości komisji, ze względu na to, że obwody obejmują mając około 3 tysięcy mieszkańców. Aby przyspieszyć prace przygotowawcze, wyjadę niebawem w teren by samemu tych spraw dopatrzeć“.

W jaki sposób dokonany zostanie podział na okręgi i obwody?

„Okręgi będą stanowiły województwa. Po działu na obwody dokonają Prezydium Powiatowych Rad Narodowych, bądź Prezydium Rad Miejskich w miastach wydzielonych. Tam gdzie nie działają jeszcze Powiatowe Rady Narodowe podziału dokonają władze administracyjne“.

Czy nie wyznaczono zbyt krótkiego terminu na przeprowadzenie głosowania?

„Termin nie jest za krótki. Z wszystkimi pracami przygotowawczymi damy sobie na pewno radę. Aparat organizacyjno-instruktorski jest tak przygotowany, by mógł w najkrótszym czasie objąć największy teren. Zrobimy wszystko, by wola narodu mogła się ujawnić w głosowaniu ludowym, w sposób najbardziej pełny“.

później, niż 20 czerwca 1946 r.

5. Nie później, niż 1 czerwca — zarządy miejskie lub gminne prześlą spisy osób uprawnionych do głosowania przewodniczącym obwodowych komisji w 2-ch egzemplarzach oraz przewodniczącemu okręgowej komisji w 1 egzemplarzu.

6. Nie później, niż 1 czerwca — prezydium powiatowych, a w miastach wydzielonych Miejskich Rad Narodowych — ogłaszają we wszystkich gminach (obwodach miejskich) za pomocą plakatów o podziale powiatu (miasta) na obwody głosowania z jednoczesnym wskazaniem biura i godzin głosowania obwodowych komisji, lokalów głosowania, terminów i miejsca wyłożenia spisów osób uprawnionych do głosowania oraz wnoszenia reklamacji, zażaleń i sprzeciwów.

7. Od 3-go czerwca do 9-go czerwca włącznie — należy wyklądać codziennie przez 5 godzin w biurze obwodowym komisji spisy osób uprawnionych do głosowania.

8. Do dnia 15 czerwca — przewodniczący obwodowej komisji prześle zażalenia i nieuwzględnione sprzeciwy przewodniczącemu okręgowej komisji.

9. Do dnia 20 czerwca — przewodniczący okręgowej komisji rozpozna otrzymane zażalenia i sprzeciwy oraz nakaże obwodowym komisjom ewentualne wprowadzenie zmian do spisów osób uprawnionych do głosowania.

10. Nie później, niż 22 czerwca — obwodowa komisja — po ewentualnym uprzednim wprowadzeniu do spisu zmian, zarządzonej przez przewodniczącego okręgowej komisji — ustala ostatecznie spisy osób, uprawnionych do głosowania.

11. Nie później, niż 22 czerwca — zarządy miejskie lub gminne prześlą sporządzone oddzielnie dla każdego obwodu głosowania spisy dodatkowe — przewodniczącym obwodowych komisji w 2 egzemplarzach oraz przewodniczącemu okręgowej komisji — w 1 egzemplarzu.

12. 29 czerwca — należy wyłożyć w biurze obwodowej komisji do publicznego przeglądu przez 5 godzin — ostatecznie ustalone spisy osób, uprawnionych do głosowania oraz spisy dodatkowe.

13. 30 czerwca — głosowanie ludowe oraz ustalenie wyniku głosowania w obwodzie.

14. 3 lipca — ustalenie wyniku głosowania w okręgu.

Walka z kryzysem aprowizacyjnym

LONDYN (BBC). — Członek gabinetu brytyjskiego minister Morrison, który przybył do Nowego Jorku celem przeprowadzenia konferencji z prezydentem Trumanem oraz z czynnikami miarodajnymi w resorcie wyżywienia i rolnictwa, przemawiał wczoraj wieczorem przez radio nowojorskie. Min. Morrison zapoznał Amerykanów z brytyjskim punktem widzenia na światową sytuację aprowizacyjną. Minister Morrison przeprowadził rozmowę z amerykańskimi rzeczoznawcami żywnościowymi i zbożowymi. W dniu dzisiejszym minister Morrison uda się prawdopodobnie do Ottawy.

Rząd Stanów Zjednoczonych zarekwirował 1/4 zbiorów pszenicy na rzecz pomocy dla krajów głodujących. Aż do 1947 roku będzie obowiązywał na terenie USA zakaz wyrobu piwa i alkoholu ze zboża.

Dyrektor urzędu stabilizacji gospodarczej w USA oświadczył, że jeśli znajdzie tego potrzeba, zwróci się do prezydenta Trumana o przywrócenie racjonowania żywności w USA.

PROGRAM AMERYKAŃSKIEGO MINISTRA ROLNICTWA

WASZYNGTON (PAP). — Minister rolnictwa Stanów Zjednoczonych Anderson ogłosił program ograniczenia spożycia pszenicy do czerwca 1947 r. w celu przyjęcia z pomocą krajom głodującym. Program amerykańskiego ministra rolnictwa przewiduje postawienie do dyspozycji państw zagrożonych głodem przynajmniej 250 milionów buszli pszenicy.

Kalendarz czynności wyborczych

WARSZAWA (PAP). — Generalny Komisarz Głosowania Ludowego podaje do powszechnej wiadomości następujący kalendarz czynności głosowania ludowego:

1. Nie później, niż 20 maja — Woj. Rady Narodowe oraz Rady Narodowe miast Warszawy i Łodzi zgłaszają Generalnemu Komisarzowi kandydatów na przewodniczących okręgowych komisji oraz powołują każdą 3-ch członków tejsze komisji; przed upływem tego terminu Generalny Komisarz powołuje przewodniczących okręgowych komisji, a wojewodowie (w Warszawie i Łodzi — prezydenci miast) delegują po 1 członku do odnośnej komisji okręgowej.
2. Nie później, niż 27 maja — przewodniczący okręgowych komisji powołuje przewodniczących komisji obwodowych wchodzących w skład danego okręgu.

3. Nie później, niż 30 maja — Powiatowe Rady Narodowe, wzgl. Rady Narodowe administracji ogólnej I-szej instancji miast wydzielonych, powołują po 3-ch członków komisji obwodowej, a władze delegują do komisji po 1 członku.

4. Do dnia 30 maja — zarządy miejskie lub gminne sporządzają oddzielnie dla każdego obwodu głosowania w 3-ch egzemplarzach spisy osób, uprawnionych do głosowania, wciągając każdego uprawnionego do spisu w tym obwodzie, w którym zamieszkiwał w dniu ogłoszenia ustawy, zaś repatriantów, którzy powrócili do kraju po tym terminie, wzgl. obywateli, którzy również po tym terminie zmienili miejsce zamieszkania — na ich żądanie do dodatkowego spisu uprawnionych do głosowania, w tym obwodzie, w którym zamieszkali nie

MASOWY MORDERCA NIEMIECKI PROSI O ŁASKĘ

WIEN (PAP). — Oslawiony kat 50.000 Żydów wiedeńskich Brunner, który skazany został na karę śmierci, wniósł za pośrednictwem swego obrońcy prośbę o ulaskawienie.

Nowe zbrodnie NSZ

WARSZAWA (AZ, tel. od wł. koresp.) — Na zebraniu PPR w Niborku na Mazurach banda leśna dokonała napadu. Instruktor Wojewódzkiego Komitetu PPR Zbigniew Kozłowski, 27-letni oficer Wojsk Polskich, który brał udział we wszystkich walkach od Lenino do Berlina, został zamordowany. Dnia 13-go maja Wojewódzki Komitet Porozumiewawczy Stronnictw wyłonił na zebraniu specjalną komisję społeczną do walki z bandami faszystowskimi na terenie województwa mazurskiego.

WALKA I POŻAR W WĄWOLNICY

WARSZAWA (AZ, tel. od wł. koresp.) — W Wąwolnicy, powiatu puławskiego, grupa NSZ zaatakowała samochód, wiozący robotników w związku z akcją świadczeń rzeczowych. Robotnicy wraz z milicją odparli napad i ściganych napastników zapędzili do stodoly. Tam odbyła się walka, wskutek której powstał pożar, który rozszerzył się na sąsiednie zagrody. Pożaru nie udało się zlokalizować, wobec czego wybuchów amunicji, pochowanej po domach. Kilkadziesiąt zagród spłonęło.

W kilku wierszach

Hong-Kong. — W Hong-Kongu spłonął prawie doszczętnie gmach sztabu brytyjskiej floty wojennej.

Budynek ten był ostatnie rezydencją admirała Sir Bruce Fräsera, naczelnego dowódcy floty brytyjskiej na Pacyfiku, który obecnie dokonują objazdu Japonii.

London. — W tych dniach oczekiwana jest oficjalna wypowiedź gabinetu co do przyszłości brytyjskich południowo-wschodnich wojsk azjatyckich. Ostateczna decyzja co do terminu i sposobu demobilizacji tej armii jeszcze nie zapadła.

Norymberga. — Wojskowa policja amerykańska przy pomocy umundurowanej policji niemieckiej obstarwiła przedmieście Norymbergi Erlentesterg na przestrzeni 4 mil kwadratowych, dokonując w każdym domu szczegółowej rewizji w poszukiwaniu broni. W miejscowości tej zostało zabitych 2 żołnierzy amerykańskich.

Rzym. — Cesarz Ałbany Haila Selassie przybył do Neapolu w drodze do Paryża. Włoska Agencja Prasowa, która o tym donosi, dodaje, że cesarz złożył wizytę w sztabie armii alianckiej, ale sztab aliancki zaprzecza tej wiadomości.

Wiedeń. — W szeregu fabryk wiedeńskich robotnicy zorganizowali krótkie strajki na znak protestu przeciwko „głodowym racjom“ żywnościowym i aptekii rządu austriackiego wobec nielojalnego handlu.

Jugosłowianie żądają sprawiedliwości

BELGRAD (PAP). — Analizując stanowisko mocarstw zachodnich w sprawie granicy włosko-jugosłowiańskiej, przez serbskiej Akademii Nauk Belic pisze na łamach dziennika „Politica“:

„Zapytujemy ze zdumieniem, czy to jest sprawiedliwość, którą przyrzekli alianci w swej Karcie Atlantyckiej, w Karcie Narodów Zjednoczonych i w licznych deklaracjach? Nie możemy sobie wyobrazić, by alianci, wraz z którymi przelewaliśmy krew, mogli pozostać obojętnymi wobec faktu, że przedstawiciele naszego narodu znaleźli się w sytuacji wyjętych spod prawa i zostali pozbawieni możliwości kierowania swym losem. W tych dniach ciężkiej próby odczuliśmy natomiast wielką ulgę, widząc, że nasz brat słowiański, Związek Radziecki, zajął słuszne stanowisko w sprawie naszej granicy z Włochami.“

W dzienniku „Glas“ prof. Novak pisze: „Kto właściwie jest karany? Przecież Włochy są napastnikami, a Jugosławia sprzymierzeńcem, który, jak stwierdził nasz

wielki obrońca Mołotow — podjął bohaterką walkę o swój byt narodowy i wolność, nie szczędził wysiłków w zmaganiach ze wspólnym wrogiem i złożył najwyższe ofiary“.

ODDZIAŁY NIEMIECKIE W BRYTYJSKIEJ STREFIE OKUPACYJNEJ

LONDYN (PAP). — Foreign Office ogłosiło oświadczenie, stwierdzające, że niemieckie oddziały wojskowe w brytyjskiej strefie okupacyjnej są obecnie całkowicie rozwiązane, z wyjątkiem trzech następujących kategorii: służba bezpieczeństwa, oddziały zajęte administrowaniem terenu oraz kompanie robocze i transportowe. Ogólna liczba tych oddziałów wynosi 120.000 ludzi. Ponadto pozostają jeszcze niezdemobilizowani członkowie niemieckich sił zbrojnych, znajdujący się w drodze do domu oraz chorzy żołnierze, umieszczeni w specjalnych obozach.

Dziennikarze z całej Polski obradowali w Warszawie

W dniach 11 i 12 b. m. pod przewodnictwem prof. Józefa Wasowskiego odbyły się w Warszawie obrady plenum Zarządu Gł. Zw. Zaw. Dziennikarzy R. P. z udziałem delegatów oddziałów terenowych (z naszego Oddziału uczestniczył w obradach red. Juliusz M. Zagórski).

Z ważniejszych spraw omówiono dokładnie nowopodpisaną umowę zbiorową, która zgodnie uznano za ważny krok naprzód w normalizacji stosunków w zawodzie dziennikarskim. Przedyskutowano sprawę postawy dziennikarza z zawodowego, etycznego i koleżeńkiego punktu widzenia w czasie kampanii wyborczej. Podkreślono z naciskiem, że zawód dziennikarza nie spotyka się jeszcze z należywym uznaniem czynników urzędowych i przytoczono szereg charakterystycznych faktów niewłaściwego odnoszenia się do prasy, wywołanego przerostem administracji.

W związku ze zbliżającym się Międzynarodowym Kongresem F. i J. (Międzynarodowa Federacja Dziennikarzy) w Ko-

penhadze wybrano 3-ch delegatów w osobach: wiceprez. Zarządu Gł. red. M. Krzepkowski (Agencja Pras. „Glob“), red. J. Dąbrowski („Robotnik“) i red. Jul. M. Zagórski (Zach. Ag. Pras.) oraz 2-ch zastępców: red. K. Beylinówna („Kur. Codzienny“) i red. W. Brzeski („Głos Wielkopolski“).

Delegacji naszej, która wyleci samolotem z Warszawy w dniu 30 b. m., udzielono dokładnych instrukcji. M. in. na Kongresie złożony zostanie polski wniosek o zwalczanie fałszywych i tendencyjnych wiadomości w prasie, będziemy domagać się, aby przyszedł Kongres był organizowany w Warszawie, w czasie Kongresu na terenie Poselstwa R. P. w Kopenhadze otwarta będzie specjalna wystawa propagandowa w rodzaju cieszącej się dużym powodzeniem za granicą wystawy „Warszawa oskarża“.

Obiady prezydenta Warszawy inż. Tofwińskiego pierwszego dnia i wspólny koleżeńki posiłek z udziałem władz miejskich w Klubie Inteligencji Pracującej drugiego dnia zakończyły owocne obrady.

Zatrute strzały

Wsypa

Gdy tylko referent Alojzy Mączka usiadł przy swym biurku, podszedł woźny i powiedział:

— Pan naczelnik prosi pana referenta.
— Co ten idiota może chcieć ode mnie?
— pomyślał uprzejmie referent i natychmiast udał się do naczelnika.

Naczelnik miał grobową minę.
— No, i wsypa!.. — rzekł ponuro, nie przywitawszy się nawet z referentem.

— Pan Mączka poczuł, że nogi uginają się pod nim, jakby były zrobione z gumy do żucia. Od razu przypomniał sobie, że nie dalej, jak przedwczoraj wziął tapóweckę...

— Co, co takiego?.. — spytał drżącym głosem.

— Szkoła się wykrecać, panie Mączka — powiedział surowo naczelnik — wiem o wszystkim...

— Ja... ja, panie naczelniku...
— Nic panu nie pomoże! Postąpił pan fatalnie...

Pan Mączka był bliski płaczu.
— Wiem, że okropnie! Ale proszę wejść w moje położenie: żona chora, troje dzieci, a pensyjka — sam pan naczelnik wie!

— Wiem, i tym gorzej, że pan krzywdzi swoją biedną, chorą żonę!

Referent zaczął łkać na prawdę.

— Ja się poprawię, daje słowo, panie naczelniku, że się poprawię.

— Dobre chęci nie panu nie pomogą — odparł zimno naczelnik — co pan zrobił, tego nie da się wymazać... Skandal po prostu!

Referent złożył ręce, jak do modlitwy.

— Panie naczelniku, taki drobiazg! Wziąłem raptem dwa tysiące!

— Za zatłwienie sprawy Kombinackiego?

— Tak, za zatłwienie podania Kombinackiego...

— Dwa tysiące?

— Tylko dwa, ani grosika więcej, że bym się spalił w tej chwili, jeżeli łże!

Naczelnik poczerwieniał. Huknął pięścią w stół.

— I pan — wrzasnął — pan, taki stary urzędnik, dwanaście lat pan w tym urzędzie pracuje, i pan za tą k a k sprawę wziął tylko dwa tysiące? Czy pan nie zorientował się od razu, że to pachnie co najmniej dziesięcioma tysiącami? Jak tak wszyscy koledzy zaczęli pracować dla społeczeństwa za pół darmo, to my wróćcie z torbami pędzimy! Pan rujnuje swoich kolegów! Pan nas sabotuje! I pan jeszcze ma czelność wspominać swoją chorą żonę i dzieci... Z domu pana powinna rodzina wyrzucić za takie postępowanie!

— Ja tego... niebardzo rozumiem...

— Bo pan jesteście duren patentowany! Gdyby nie wzięła na pańską rodzinę, wyrzuciliby pana od razu na zbitą twarz! A tak — przebacze panu ostatni raz! Tylko żeby mi się to nigdy więcej nie powtórzyło! A jak pan nie wie, jakie ceny dyktować, to spytaj pan bardziej doświadczonych kolegów, albo mnie... Stary niedolega!

Kłaniając się uniżenie, pelen największego zdumienia, referent Mączka wycofał się tyłem z gabinetu naczelnika.

B. Brzeziński.

Apel Zw. b. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację

Dni wiosny przynoszą z sobą zapowiedź spełnienia pewnych marzeń, czy możliwość realizacji takich lub innych zamierzeń. — Dzisiaj, kiedy zmora wojny zniknęła bezpowrotnie, kiedy bestialski wróg ludzkości rozbity jest doszczętnie, wiosna tego roku niesie nam niezliczone ilości zagadnień, które musimy rozwiązać, które musimy przeprowadzić pamiętając, że zniszczenia wojenne wycisnęły tak straszne piętno na naszym życiu społecznym, jak i gospodarczym.

W trosce o lepsze jutro niejednokrotnie zresztą zupełnie nieświadomie pomijamy obojętnie niektóre rzeczy, które są niemniej ważne od innych, jakie w swej rezygnacji i bólu narzucają się społeczeństwu swą naturą.

Nie będąc bezpośrednio zainteresowanym niewiele z nas może odczuć ból tych, których zły demon wojny dotknął stratą swych najbliższych. Z bólem żyją stale wdowy i sieroty po poległych i zamordowanych żołnierzach Polski Podziemnej. — Żołnierzach najlepszych, żołnierzach, którzy poszli w imię tego wielkiego pragnienia wszystkich Polaków w imię Wolnej i Niepodległej Polski. Idąc w bój z śmiertelnym wrogiem nie brali pod uwagę, co z ich rodzinami się stanie, bo to była sprawa ich prywatna nabyt mała, by trzeba było się zastanawiać.

Ale dzisiaj, gdy marzenia lat okupacji spełniły się, gdy żyjemy i pracujemy już u siebie — wolni, los wdów i sierot stał się zagadnieniem bardzo ważnym i nie prywatnym, stał się zagadnieniem społecznym. Jesteśmy obowiązani pomóc wdowom wychować sieroty, sierotom pomóc, by zostały dobrymi obywatelami naszej Ojczyzny.

I nie jest rzeczą przypadku, że Związek Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację akcją tę podjął, bo właśnie w pierwszym rzędzie ludzie, których gromadzi Związek w swych szeregach, obowiązek roztożenia opieki nad wdowami i sierotami wzięli na swe barki, związani wspólnym celem, wspólnymi walkami i tak często wspólnie przelaną krwią.

Mając na względzie przyjęty na siebie ten obowiązek apelujemy do Społeczeństwa o przyjęcie z pomocą w akcji ulżenia doli tym przez los pokrzywdzonym.

Nie dajmy im odczuć, że pomoc jest jakby jałmużną, lecz niechaj wiedzą, że Społeczeństwo całe spłaca dług zaciągnięty względem poległych żołnierzy Polski Podziemnej, przelewając splatę na te istoty, które pozostały po tych niezłomnych rycerzach Wielkiej Sprawy, której imię Niepodległa i Demokratyczna Polska.

Zarząd Związku

(—) Penconek
Sekretarz.

(—) Sosniak
Prezes.

Protokół nad akcją zbiorową na rzecz Zw. b. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację objęli: Starosta Grodzki dr. T. J. Wolański, Przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej K. Zajda, Starosta Powiatowy J. Kaźmierczak, Przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej — S. Rekas, Przewodniczący Pow. Rady Związków Zaw. Langier, Prezes Zw. Zaw. Dziennikarzy R. P. Kolo Kieleckie — mgr. Nowicki, Inspektor Szkolny Cieśla, Dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej — Braun, Prezes Stowarzyszenia Kupców Polskich Jankowski, Prezes Okręgowego Tow. Rzemieślniczego Dębski.

Kronika miejscowa

Komunikat Miejskiego Komitetu PPOK

Kasy Urzędów Skarbowych i wszystkie banki w Częstochowie w okresie do dnia 18-go maja 1946 roku będą przyjmowały subskrypcje P. P. O. K. w godzinach od 8-ej do 19-ej, a w dniu 19 maja, to jest w niedzielę, od godz. 12-ej do 18-ej.

Wszyscy subskrybenci powinni subskrybować pożyczkę w tych placówkach subskrypcyjnych, w których uskutecznił przedpłatę na pożyczkę.

W związku z otwarciem subskrypcji Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju do dnia 18-go maja r. b. Komunalna Kasa Oszczędności powiatu częstochowskiego w Częstochowie czynna będzie bez przerwy od godz. 9-ej do 19-ej w celu załatwiania subskrybentów. W niedzielę 19 maja od godz. 12-ej do 18-ej.

Uroczystość 25-lecia III Powstania Śląskiego na Górnym Śląsku na Górze św. Anny

W dniu 19 maja r. b. odbędzie się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod pomnik Powstańca na Górze św. Anny.

Uroczystość odbędzie się z udziałem dostojników państwowych z ob. Prezydentem Bierutem na czele.

Stronnictwa polityczne, organizacje, związki oraz społeczeństwo częstochowskie jest proszone o wzięcie jak najliczniejszego udziału w tej uroczystości.

Miejscowy Związek Weteranów Powstań Śląskich II Aleja 35 wydaje w dniach 16, 17 i 18 b. m. w godzinach od 16 do 20 karty uczestnictwa.

Zniżka kolejowa wynosi około 75 proc. Blizsze szczegóły będą podawane w lokalu Związku.

Utworzenie Rady Społecznej osadnictwa spółdzielczo-parcelacyjnego

Z inicjatywy Zarządu Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej na terenie pow. Częstochowskiego zawiązana została Rada Społeczna osadnictwa spółdzielczo-parcelacyjnego składająca się z przedstawicieli Związku Samopomocy Chłopskiej, Organizacji Młodzieżowych Wiejskich, przedstawicieli Starostwa, PUR., Związków Zawodowych i t. d. Rada ta ma za zadanie rozpoczęcie parcelacji na Zachodzie w ramach spółdzielczości.

Delegatura na teren przedstawicieli Rady pod kierownictwem Prezesa Sam. Chł. zbadała na miejscu w pow. Białogrodzkiego warunki osadnicze na tamtejszym terenie. Jak dotychczas, zakwa lifikowano do parcelacji 10 majątków, które przejąć może około 130 rodzin z powiatu.

Na terenie pow. Białogrodzkiego część majątków jest już zasiana, pomieszczenia dla rodzin znajdują się w b. dobrym stanie.

Po przyjeździe osadników Polaków służba niemiecka zostanie z nich usunięta. W niektórych majątkach oprócz zasiewów znajduje się inwentarz żywy — krowy. Ogólnie okolice b. ładne, warunki klimatyczne zdrowotne. W najbliższym czasie rozpocznie się za pośrednictwem Rady Społecznej wysyłanie osadników na ziemie byłych właścicieli niemieckich.

Zawiadomienie

Polski Monopol Tytoniowy zakład sprzedaży, Handlowa 11, zawiadamia wszystkich zgłaszających się, iż wobec zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopolu rozprawa o wyrobów Polskiego Mon. Tyt. na kupony kartek żywnościowych, wszelkie zgłoszenia są nierealne.

Komunikat Radiowęzła

Komunikujemy, iż zgłoszenia do częstochowskiego koncertu zyczeń na fali katowickiej na dzień 22 maja 1946 r. należy składać do dnia 18 maja 1946 r. w Biurze Radiowęzła Polskiego Radia w Częstochowie, Aleja N. M. Panny 43, II piętro.

Walne zgromadzenie członków Dzielnic Kolejowej PPS

W piątek, dnia 17-go b. m., o godz. 16,30 w I terminie i o godz. 17-ej w II terminie, odbędzie się Walne Zgromadzenie członków Dzielnic Kolejowej PPS wezła częstochowskiego w lokalu Miejskiego Komitetu PPS, ul. Kopernika Nr. 6.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

„Przewrót w dziejach książki”

Odczyt w Klubie Literackim

W ramach Święta Oświaty odbył się w sali Biblioteki Miejskiej odczyt ob. Stawarsza p. t. „Przewrót w dziejach książki”.

Prelegent dał wgląd, ale barwny skrót dziejów książki i księgarstwa od chwili wynalezienia druku do czasów dzisiejszych. W połowie XV w. w Haarlemie żył kościelny czyli koster, Wawrzyniec Jansoon czyli syn Jana. Dla wnuczka swoich wycinał z kory bukowej poszczególne litery i odciskał je na papierze. Było to pierwsze w Europie abecadło ruchome. Później na całych tabliczkach zaczął rzeźbić całe stronicie i posmarowawszy je czernidłem odbijał je na papierze. Tak powstała pierwsza nieopisana książka „Ars neoriendi” mistrza Mateusza z Krakowa. Ten rodzaj techniki nazywa się ksylografia.

Podobno Koster wpadł na pomysł odlewania czieonek z ołowiu i cyny. Tak powstała pierwsza drukarnia. Jeden z jego pomocników, Jan Gutenberg okradł go w sam dzień Bożego Narodzenia 1440 r. i otworzył własną drukarnię. Wynika stąd, że i wynalazek druku nieprawie przywłaszczili sobie Niemcy. Gutenberg był zlodziejem, ale nie wynalazcą.

Wiadomo, że wynalazek druku dokonał przewrotu w dziejach oświaty i kultury. „Druk stał się językiem świata”. W r. 1475 pomimo sprzeciwu przepisywaczy i iluminatorów manuskryptów, którym druk wydzierał chleb z rąk, w r. 1475 było już w Europie czynnych 50 oficyn drukarskich, a w końcu XV z górą 200 miast posiadało prasy drukarskie.

Kursy dla kandydatów na czeladników

W związku z organizowaniem się kursów eksternicznych dla kandydatów na czeladników, Dyrekcja Męskiej Publicznej Szkoły Doksztalającej Zawodowej przypomina wszystkim zainteresowanym, że ostatni w tym roku szkolnym kurs przygotowawczy do egzaminów eksternicznych rozpocznie się już 23 maja b. r. o godz. 16,30.

Następny taki kurs przewidziany jest dopiero w drugiej połowie września b. r.). Zapisy przyjmuje sekretariat Szkoły, ul. Garncarska 6/8 II p. w godz. 8 — 19 tylko do 22 maja 1946 r.

Kurs pilotażu szybowcowego Aeroklubu Częstochowy

Aeroklub Częstochowski — Sekcja Szybowcowa, zawiadamia wszystkich zainteresowanych o przyjmowaniu zgłoszeń na kurs pilotażu szybowcowego. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat A. C. przy ul. Ochotników Wojennych 4/6 w godz. 11-13.

Zwraca się uwagę, że na pierwszy kurs pod kat. „A” i „B” zgłoszenia przyjmowane będą do dnia 25 maja.

Termin rozpoczęcia kursu wyznaczony został na dzień 7 czerwca.

Warunki przyjęcia

Na kurs ten mogą być przyjęci tylko członkowie Aeroklubu Częstochowskiego i Klubu Szybowcowego przy P. P. S. i OMTUR.

Do podania o przyjęcie na kurs szybowcowy winni kandydaci załączyć:

- 1) 2 fotografie w formacie paszportowym
- 2) Świadectwo badań lotniczo-lekarskich, ważne na bieżący rok.
- 3) Świadectwo ukończenia wstępnego teoretycznego kursu pilotażu szybowcowego (obowiązuje tylko kandydatów rozpoczynających szkolenie początkowe).
- 4) Niepełnoletni — pisemne zezwolenie na szkolenie szybowcowe, rodziców lub prawnych opiekunów z poświadczeniem autentyczności ich podpisów. (Na podstawie dekretu o prawie osobowym) (Dz. U. R. P. Nr. 40 z r. 1945 r. poz. 223 art. 3 par. 3). Za pełnoletnich należy uważać osoby, które ukończyły lat 18).

Opłaty

Szkolenie, wyżywienie, zakwaterowanie uczniów — pilotów odbywa się na koszt Departamentu Lotnictwa Cywilnego M. K. Uczniowie — piloci opłacają na miejscu po zł. 1000.— za jeden czterotygodniowy kurs pilotażu szybowcowego na uzupełnienie wyżywienia.

W wypadku nieskończenia przez ucznia kursu z jakiegokolwiek bądź powodów kandydatom nie przysługuje zwrot wpłaconej kwoty na uzupełnienie wyżywienia.

Wszelkie opłaty winny być wnoszone z góry przed rozpoczęciem szkolenia.

Odszkodowania

Zgodnie z zarządzeniem Departamentu Lotnictwa Cywilnego M. K. z dnia 30 marca b. r. Nr. XI/4-02/46. uczestnikom kursów przysługujące będą następujące odszkodowania w razie nieszczęśliwych wypadków szybowcowych.

- 1) na wypadek śmierci — 30.000.— zł.
- 2) na wypadek stałego kalectwa 60.000.— zł.
- 3) w nieszczęśliwych wypadkach nie powodujących ani śmierci, ani stałego kalectwa — zwrot faktycznych kosztów leczenia.

To i owo

„Mocne głowy”

Nie jesteśmy narodem, który lubi „wylewać za kolnierza”. Musimy przyznać z ręką na sercu, że prowadzona konsekwentnie przez Niemców akcja rozpijania naszego społeczeństwa natrafia u nas na grunt wcale podatny. Możemy dozwolnie sobie tłumaczyć słynne powiedzenie Napoleona, lecz fakt pozostanie faktem, iż porównanie: pijany jak Polak — przyjęło się powszechnie na zachodzie Europy i zaszczytu bynajmniej nam nie przynosi.

Szanujący się Polak z dumą zawsze podkreśla, że nigdy nie pije „sam”, lecz wyłącznie tylko w towarzystwie, — przy okazji. Ale okazja to rzecz najłatwiejsza i nie słyzałem, aby ktokolwiek na brak jej się uskarżał.

Pijemy dużo i bardzo często właśnie wówczas, gdy trzeźwość umysłu specjalnie należałoby zachować. Popiciem zwykle uwieńczone bywa każde posiedzenie, każde przyjacielskie spotkanie, opijamy interes handlowy przed zawarciem go i po zawarciu, z reguły wszystkie obrady, wszystkie zjazdy lub kongresy kończą się bankietem — przepraszam! nie ma już bankietów! — zostały tylko „koleżeńskie wspólne posiłki”, przeważnie topione w morzu alkoholu. W czasie niedawnej okupacji jedno z podziemnych czasopism, bo dajże „Nurt”, wystąpiło z ostrym a mądrym artykułem przeciwko ówczesnemu przygotowaniu się naszego społeczeństwa do... jakiegoś niebywałego, wprost narodowego pijaństwa-monstre, które miało ucczić zbliżający się już wówczas koniec wojny.

Bo istotnie zastanówmy się: czyż nie jest bezgranicznym nonsensem przyjmowanie w oszłomieniu alkoholycznym najważniejszych i najdonioślejszych momentów naszego życia?

Albo ten kult „mocnej głowy”, jaki — bądźmy szczerzy — jeszcze wśród nas pokutuje. Facety, znane z „mocnej głowy” zażywają nie byle jakiej sławy, chodzą dumnie, uważane są niemal za bohaterów. Dookoła ich osób tworzą się całe legendy na temat ilości alkoholu, który mogą na raz pochłoniąć. Jakżeż niedźnie, jak nie nie znacząco prezentuje się osobnik ze „słabą głową”, ile przykrych docinków i lekceważących żarczków musi nieraz znosić z racji swej ułomności!

— Zuch chłopak! — klaszcze w dłonie publiczność w pewnym lokalu gastronomicznym na cześć 15-letniego pikolaka, który bez zmużenia oka, duszkiem wypił „rąbnij se bracie!” — zaproził go jeden z rozbawionych gości) całą szklankę wódki.

Puknijmy się wreszcie w głowę — bez względu na to, czy chlubiemy się jej „mocą”, czy też martwimy, że taka „słaba”. I uprzytomnijmy sobie, że pojęcie „mocnej” głowy nie jest bynajmniej synonimem... mądrej głowy.

Felieton niniejszy nie ma najmniejszego zamiaru propagowania prohibicji. Ani w myśli autorowi tak purytańskie zamiary. Lecz pomiedzy abstynencją a masowym pijaństwem leży ów złoty środek — umiarkowanie.

Czyż nie milej — w walce z potajnym górzelnictwem, z bimbrem — byłoby nam widzieć w miejsce propagandy spożycia alkoholu monopolowego — rozumną propagandę trzeźwości? Skarb Państwa może początkowo i straciłby coś na tym. Społeczeństwo — napewno nie.

To też nie przechwałajmy się zbytnio niską ceną alkoholu monopolowego. Może by tak my dło potaniało? Bo podobno kulturę narodu mierzy się ilością zużytego mydła, a nie wypitej monopolowej, najlegalniej wyprodukowanej wódki?

Poznanek.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Był członkiem Baudienstu. Przekazaliśmy do „Skrzynki Zażeń” Miejskiej Radzie Narodowej.

go: „że drukarstwo jest „Ars między innymi taka, iż nie tylko plebeium vere ibsum nobilem nie szpeci”.

W w. XVIII w związku z przeniesieniem stolicy do Warszawy zmniejsza się ilość drukarni krakowskich na korzyść Warszawy. Łoziński podaje ciekawą wiadomość o udziale księgarń w wielkich jarmarkach dorocznych. Prelegent przytoczył ciekawą opowieść, o sporze dwóch księgarzy, wynikłym na jednym z takich jarmarków we Lwowie w 1616 r. Chodziło o sprzedaż kroniki Długosza, zakazaną przez władzę.

Za Sasów księgarstwo w Polsce upada, podnosi się za Stanisława Augusta (Dwóch nadwornych typografów: Dufour i Grell). Ten ostatni złożył w r. 1750 księgarnię na Zamku Królewskim. Oprócz książek sprzedawał wszelkiego rodzaju galanterie n. p. perfumy, zegary, zwierciadła i przeróżne medykamenty, słynny proszek laksujący i antispasmodium — przeciwi modnym wówczas spazmem, tynkturę „do głowy żoładka i serca otrzeźwienia”.

Rozbiory Polski, prześladowanie przez zaborec, ostra cenzura książek wpłynęły hamującą na rozwój księgarstwa w Polsce. Dopiero r. 1867 (autonomia Galicji) sprwadził większą swobodę w ruchu wydawniczym. Nazwiska współczesnych nam księgarzy znane są wszystkim. Dewastacja wojenna w dziedzinie książki była straszna. Obecnie nasze firmy księgarskie dźwigają się powoli z ruiny. Ale straty, poniesione w naszym stanie posiadania książki są nie do powetowania.

S. P. O.

Tempo odbudowy miernikiem życia gospodarczego

SPORT

Pogoń (Katowice) — CKS 10:8

CKS — WKS 6:0 (3:0)

Pogoń zasłona Waloskiem i Nowarą z RK S Batory (Chorzów) odniosła przewidywane zwycięstwo...

(LK) WKS zaprezentował się jako dobrze zapowiadający się, lecz jeszcze nie zgrany zespół...

Składy drużyn na mecz Gdynia — Częstochowa

W niedzielę 19 b. m. o godz. 19.30 reprezentacyjna drużyna pięciarska Częstochowy...

Jest to pierwsza wielka impreza tego rodzaju w Częstochowie i stać ona będzie niezawodnie na wysokim poziomie.

Entuzjastów boks, a jest ich w Częstochowie b. dużo, oczekują silne emocje, jakich dostarczą im walki wyrównanych zawodników obu drużyn.

Składy przedstawiają się następująco (bokserzy Gdyni na pierwszym miejscu): mławsa: Sowiński — Strychański, kogucia: Iwanski — Frymus, piórkowa: Kogalewski — Chudy, lekka: Antkiewicz — Żorawski...

Egzamin indywidualny naszych pięciarzy w mistrzostwach Polski wypadł b. pomyślnie. Obecne spotkanie będzie egzaminem zespołowym i należy wierzyć, iż uda się o naszej reprezentacji. Będzie to sprawdzianem jej umiejętności oraz pozycji w polskim pięciarskim.

Repertuar Teatrów Miejskich

Sala duża. „Nitoche” — operetka Herve'go dla Związków Zawodowych. Dzień, w piątek, 17 b. m. o godz. 19-ej operetka „Nitoche”...

Sala kameralna

Dzień przedstawienie zawieszono. W przygotowaniu „Powrót”, sztuka w 3 aktach J. Mayena...

Program rozgłośni polskich

SOBOTA — 18 MAJA. 5.57 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze” 6.00 — Kalendarz historyczny...

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

L. dz. Apr. 295/46

OGŁOSZENIE Prezydenta Miasta z dnia 6 maja 1946 r. o sprzedaży kart wymiennych i zaopatrzenia

W celu ułatwienia ludności zaopatrywania się w karty wymienne i zaopatrzenia — miasto Częstochowa zostało podzielone z dniem 1 maja 1946 r. na 4 rejonów...

- 1) Karty wymienne dla wszystkich uprawnionych wykupować będą prowadzący meldunki we właściwych dla danych dzielnic rejonowych biurach sprzedaży kart. 2) Karty żywnościowe (zaopatrzenia) dla pracowników urzędów...

Nowy podział miasta na rejonów przedstawia się następująco:

- I. Rejon posiadający Biuro Sprzedaży Kart przy Alei Wolności obejmujące dzielnice: 1) Zaczysze z częścią ulic: Zaczyszańskiej i Kościelnej od rzeki Stradomki. 2) Stradom. 3) Herbska. 4) Część Śródmieścia z ulicami II i III Aleja, Al. Wolności, 1 Maja...

Częstochowa, dnia 6 maja 1946 r. PREZYDENT MIASTA (-) Dr. T. J. Wolański.

OBWIESZCZENIE Prezydenta Miasta z dnia 15 maja 1946 roku w sprawie domowych książek meldunkowych.

Zarządzeniem z dnia 10 maja b. r. Nr A. 1624/1/46 wezwałem wszystkich właścicieli względnie administratorów domów do złożenia w Zarządzie Miejskim, Wydział Administracyjny (ul. Dąbrowskiego Nr 7, pokój Nr 3) domowych książek meldunkowych...

OBWIESZCZENIE Prezydenta Miasta z dnia 15 maja 1946 roku. Podaje do publicznej wiadomości, że dla celów statystycznych w dniach od 20 do 23 maja b. r. włącznie zostanie przeprowadzona na terenie miasta Częstochowy rejestracja aparatów...

WEZWANIE Inspektorat Powiatowy Powozowego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Częstochowie wzywa ob. właścicieli nieruchomości, którzy posiadają budowle na terenie miasta...

JAN OCZKO obywatel m. Częstochowy i emeryt P.K.P. Zmarł dnia 15 maja 1946 roku, przeżywszy lat 76. Wyprawdzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Chłopińskiego 119 od kościoła św. Rocha...

ZGUBNO Zgubiono kartę rejestracji E.K.U. Pińców na nazwisko Bubel Stanisław PAP 4112. Przybił się pies czarny, rasowy. Wyczerpy Górne. Wilk. PAP 4134.

Zgubiono kartę rejestracji E.K.U. Pińców na nazwisko Bubel Stanisław PAP 4112. Zgubiono książeczkę Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie na nazwisko Heppner Zygmunt. PAP 4132.

POSADY Kobiety do plewienia potrzebne oraz dziewczyna do gospodarstwa. Częstochowa, Rynek Wieluński 35. PAP 4027. Potrzebna pomoc domowa przychodnia z umiejętnością gotowania. Zgłoszenia Plac Daszyńskiego 2 w podwórzu „Księgarnia”. PAP 4076.

Zgubiono dowód osobisty wyd. w Gostawicach, dowód kolejowy wyd. przez Dyrekcję Łódźską na nazwisko Barańska Maria. PAP 4086. Zgubiono dowód osobisty wyd. w Zawierciu na nazwisko Olejnik Zofia. PAP 4078.

Wiosna! wiosna! wszystko się odnawia... Cera też trzeba odnowić na lato... Zrzucić skażoną skórę z piegami zmarszczkami, a odsłonić świeżą i młodą. Uczynić to: Krem specjalny Anida 7-2 stoików wystarczy

OGRODNICY Częstochowy zawiadamiają swych kolegów, że w niedzielę, dnia 19.V. b. r. odbędzie się nabożeństwo w kościele N. M. Panny w Częstochowie o godz. 10-tej w intencji ogrodników. PAP 4105.

Inowrocław - Zdrój Wskazania: wszelkie schorzenia stawów i kości, reumatyzm, artretyzm, ischias, choroby serca, choroby kobiece i dzieci. Kapsle solankowe, borowinowe, kwasowęgłowe. Wodolecznictwo-Inhalatorium-Basen kąpielowy. Prospekty wysyła Zarząd Zdrojowski. PAR 311.

LEKARZ-DENTYSTA Z. Lubczyński przeprowadził się na Plac Daszyńskiego Nr 2. PAP 4065.

Wózak auto (przechodzony) sprzedam lub zamienię na sportowy ul. Mickiewicza 14, m. 2. Pianino sprzedam. Wiadomość i Aleja 8. Kosmetyka Pakulowa. PAP 4046.

RÓŻNE Sennik egipski 70 — Flirt 25.—, Bajki 15.— Wysła za zaliczeniem O. Zyntek Warszawa Marszałkowska 120 Pamiętniki. Foto-Albumy. Notary. Papeterie. Odsprzedawcom rabat. PAP 0/287.

SPRZEDAŻ Sprzedaż cukrów i czekolady oraz wszelkich wyrobów cukierniczych po cenach fabrycznych poleca Euzebiusz Schabowicz. Częstochowa Stary Rynek 14. PAP 8657. Radio „Philips” 5-lampowe z okiem maszyną gabinetową damską sprzedam. Słowackiego 2/20, m. 5. PAP 4093.